

Infrastructuur

Proefopstelling aanpassing kruispunt in Lille © Lille

Proefopstelling **AANPASSING KRUISPUNT**

Veel kruispunten in het lokale wegennet zijn autovriendelijk ontworpen: een ruime maatvoering, wijde bochten en weinig markering om zonder vertragen en ongehinderd soepele bewegingen te maken. Voor voetgangers en fietsers is dat lastig en onveilig. Je kan deze kruispunten aanpassen aan minder en trager verkeer met meer veiligheid en comfort voor voetgangers en fietsers. Je maakt ze compacter, met haaksere bochten, kortere oversteken en ruimte voor landschaps- of verblijfskwaliteit.

Deze infofiche geeft specifieke aandachtspunten bij de voorbereiding, uitwerking en evaluatie van een kruispunt als proefopstelling. Daarnaast is er een fiche Proefopstelling Algemene aanbevelingen. Beide fiches zijn opgebouwd volgens dezelfde indeling waardoor je makkelijk meer informatie kunt vinden.

Voorbereiding

Motiveer je keuze voor een kruispuntaanpassing:

- Leesbaar maken van de wegencategorisering.
- De veiligheid voor alle gebruikers vergroten door lagere snelheden, leesbaarheid en geleiding.
- Een schakel in netwerken beveiligen en versterken: voetgangers, fietsers, schoolroute en speelweefsel.
- Met een poorteffect de toegang tot een verblijfsgebied herkenbaar maken.
- De kwaliteit verbeteren voor openbare ruimte, vergroening en ontharding.

Bepaal wat je wil leren uit de proefopstelling:

- Is het ontwerp leesbaar en leidt het tot het gewenste gedrag en gebruik?
- Welke knelpunten en verbeteropties zijn er?
- Welke oplossing levert het beste resultaat op, bijvoorbeeld een rotonde of voorrangregeling?

- Wat is het effect op verkeersroutes in de ruimere omgeving?
- Welke voordelen en hinder ervaren omwonenden en gebruikers?

Uitvoering

Werk het ontwerp uit conform vademecums, aanbevelingen, dienstorders en de wegcode.

Onderbouw het ontwerp vanuit **basisprincipes**:

- Maak het kruispunt compacter en bochten haaks.
- Stuur gebruikers volgens de wegencategorisering.
- Maak oversteken korter en zichtbaarder.
- Verminder de conflictpunten.
- Zorg voor duidelijke visualisatie op het kruispunt.
- Maak ruimte voor verblijf en natuur.
- Hou rekening met routes zwaar verkeer en bussen.

Gebruik **markeringen** om vlakken of zones af te bakenen, bijvoorbeeld het straatverloop, rijrichting of het aanduiden van ruimte voor voetgangers en fietsers:

- Kies voor materialen met een snellere slijtage of tape bij korte periodes.
- Gebruik opvallende markeringen die niet glad zijn.
- Overweeg extra reflecterende markeringen bij hogere snelheden of meer verkeer.
- Betrek scholen en buurbewoners voor een creatieve invulling zoals een krijttekening op een kruispunt.

Gebruik **objecten** om het wegverloop te ondersteunen, de rijbaan fysiek te versmallen, de snelheid te remmen of foutief gebruik te vermijden:

- Kies zware of goed bevestigde objecten die niet wegwaaien of mensen ongewild verplaatsen.
- Zorg ervoor dat de obstakels goed zichtbaar zijn en geen letsel kunnen veroorzaken.
- Kies snelheidsremmers die het eindbeeld zo goed mogelijk benaderen. Rijbaankussens zijn goedkoper dan sinusvormige drempels over de hele breedte.

Kleine, tijdelijke aanpassingen vestigen de aandacht op een zijstraat en remmen de snelheid. © TRIDÉE

Voorzie **verkeerssignalisatie** en aanvullende informatie;

- Zorg voor goed zichtbare en begrijpelijke borden bij de maatregel zelf. Minimaliseer het aantal.
- Breng voorsignalisatie aan zodat bestuurders kunnen anticiperen op de gewijzigde situatie.
- Werk een politieverordening of aanvullend verkeersreglement uit.
- Informeer over de kruispuntaanpassing en de eventuele consequenties voor routekeuze.

Organiseer **testmomenten**. Laat gebruikers onder begeleiding uitproberen of het krappere ontwerp geschikt is voor passage met diverse voertuigen. Bepaal vooraf tegen welke snelheid dat moet kunnen.

Evaluatie

Wordt de nieuwe inrichting goed **begrepen** en **gebruikt**:

- Zijn de geleiding en de voorrangssituaties helder?
- Zijn de routes voor voetgangers en fietsers logisch, veilig en kort?
- Passeren voertuigen tegen de gewenste snelheid of via alternatieve routes?
- Zijn de niet-gesimuleerde onderdelen te begrepen?

Heeft de nieuwe inrichting de **gewenste effecten**:

- Is het veiliger door snelheidsremming, betere zichtbaarheid, betere interactie, minder conflicten, ...
- Wat is het effect op doorstroming of de verkeerscirculatie?
- Zijn er effecten elders door gewijzigde routekeuze?
- Welke verbeteringen en welke hinder ervaren gebruikers en omwonenden?

Neem een onderbouwde en transparante **beslissing**: behouden, aanpassen, niet behouden.

Lille gebruikt in een rustige straat tijdelijke paaltjes om het effect te testen van een krappere bocht. Voorzie eventueel extra markering zodat de paaltjes goed opvallen. © Lille

Meer info

Team Verkeersveiligheid
 Provincie Antwerpen
 03 240 66 13
verkeersveiligegemeente@provincieantwerpen.be

Een gemeentelijk verkeersveiligheidsbeleid steunt op vijf pijlers:

- beleid en organisatie
- educatie en communicatie
- infrastructuur
- handhaving
- monitoring en evaluatie

Deze infofiche gaat over de pijler **infrastructuur** en is een onderdeel van de infofiches verkeersveiligheid voor gemeenten. Kijk voor alle infofiches op www.provincieantwerpen.be, Q infofiches verkeersveiligheid.